

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/110/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114209300
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1114209300.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členov senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci žalobkyne: Poistná udalosť s.r.o., Sabinovská 11, Bratislava, IČO: 45 474 231, právne zastúpená: Advokátska kancelária MHS Legal,s.r.o., Galvaniho 7/D, Bratislava, IČO: 36 866 687, proti žalovanej: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441 o zaplatenie 1.474,40 € s prísl., na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 14C/86/2014-95 zo dňa 26. júna 2018 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
Žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu vo výške 1.474,40 € s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 1.474,40 € od 27.07.2012 až do zaplatenia, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

1.1. Vychádzal zo zistenia, že dňa 4.4. 2012 došlo k dopravnej nehode, vinníkom ktorej bola vodička F. Z., ktorá mala uzatvorené povinné zmluvné poistenie u žalovanej. V dôsledku poistnej udalosti došlo k poškodeniu motorového vozidla R. L. EČV: C. XXXR poškodenej F. Š., ktoré bolo od 4.4.2012 do 4.5.2012 v oprave. Poškodená si za toto obdobie zabezpečila prenájom motorového vozidla E. L. EČV: C.. Za obdobie prenájmu zaplatila poškodená sumu 1.980,- € dňa 17.2.2014 na základe vystavenej faktúry od servisu RAVAL - Q. N., ktorú poškodená uhradila dňa 17.2.2014. Žalovaná skončila šetrenie poistnej udalosti dňa 11.7.2012 s tým, že listom zo dňa 12.07. 2012 uznala nárok žalobkyne na prenájom vozidla v počte 16 dní. Cenu prenájmu vozidla počas opravy stanovila na sumu 31,60 € na deň, t.j. poškodenej zaplatila celkovo sumu 505,60 €. Sporným zostalo obdobie prenájmu vozidla zo strany žalovanej, a cena prenájmu (14 dní prenájmu motorového vozidla vo výške 1.474,40 € (1.980-505,60 = 1.474,40 €). Žalovaná namietala, že suma na deň prenájmu vozidla 66,- € je neúčelná a neprímeraná, nezodpovedá cene prenájmu dostupných motorových vozidiel.

1.2. Na takto zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 420 ods. 1 ;§ 427 ods. 1,2; § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka; § 4 ods. 1, 2 a § 15 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej aj „zákon o PZP“); § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka; § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. a právne závery prijaté v Q., v dôsledky čoho konštatoval, že žalobkyňa v konaní preukázala, nutnosť zapožičania náhradného vozidla potom čo došlo k poškodeniu vozidla F. Š. spôsobené p. F. Z., ktorá mala uzatvorené povinné zmluvné poistenie u žalovanej. Poškodená si počas opravy svojho auta zapožičala vozidlo dňa 4.4.2012 a následne čo jej bolo opravené vozidlo vrátila náhradné vozidlo dňa 4.5.2012 a túto okolnosť oznámila žalovanej. Z listinných dôkazov vyplýva, že cena za deň prenájmu motorového

vozidla E. L. bola 66,- € na jeden deň. Poškodená zaplatila sumu 1.980,- € dňa 17.2.2014 čím došlo ku škode., t.j. k zníženiu stavu finančných prostriedkov u poškodenej v zmysle § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže sa zmenšil existujúci majetkový stav poškodenej. Skutočnou škodou je preto vyplatené nájomné za prenajaté osobné auto, nie aritmetický priemer resp. individuálne výpočty zamestnanca či likvidátora žalovaného o možnej dobe trvania opravy poškodeného auta a možnej (predpokladanej) výške nájomného v bližšie nešpecifikovanom náhodne vybranom okruhu požičovní. Neexistuje zákonná ani zmluvná povinnosť stanovená poškodenému, aby hľadal v takomto prípade najlacnejšiu požičovňu, resp. robil preukázateľne výber medzi požičovňami podľa podmienok ktoré ponúkajú.

1.3. Žalovaná preukazovala výšku prenájmu motorového výpisom zo spoločnosti www.irent.sk, kde cena prenájmu vozidla E. L. v Poprade za obdobie 28.7.2016 je 33,60 € s DPH. Súd prvej inštancie mal zato, že ide o informáciu z internetu za iné obdobie. Súd nestotožnil s argumentáciou žalovanej, že by cena prenájmu vozidla bola neúčelná, pričom ani v oznámení o poistnom plnení nie je zrejmé, z akých podkladov pri jej stanovení ceny prenájmu vozidla žalovaná vychádzala. Doba opravy vozidla R. L. bola primeraná k rozsahu poškodenia vozidla nehodou a doba opravy závisí od dodržania predpísaných technologických postupov, kapacitných možností autoservisu a dostupnosti náhradných dielov. Súd prvej inštancie nutnosť a účelnosť vynaložených nákladov vyvodil na základe predloženého čestného vyhlásenia poškodenej s tým, že poškodená dĺžku opravy vozidla nemohla ovplyvniť.

1.4. Súd zaviazal žalovanú na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 1.474,40 € od 27.7.2012 v zmysle ustanovenia § 11 ods.7 zákona č. 381/2001 Z.z. s tým, že šetrenie ukončenia poistnej udalosti nastalo dňom podľa žalovanej 11.7.2012 a žalovaná je povinná poskytnúť plnenie po skončení prešetrenia poistnej udalosti do 15 dní. Žalovaná sa svojim konaním dostala s plnením do omeškania a súd priznal žalobkyni úroky z omeškania v zmysle § vládneho nariadenia 3 č. 87/1995 Z.z. v spojení s ustanovením § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka.

1.5. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. a § 262 ods. 1 C.s.p. a priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu z dôvodu úspešnosti v konaní. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Rozsudok odvolaním napadol žalovaný vytykajúc súdu prvej inštancie, že nesprávne vyhodnotil žalovanou predložené cenníky prenájmov obdobných motorových vozidiel, keď uviedol, že cenník spoločnosti sa netýkal porovnateľného mesta a porovnateľného času. Iba jeden z predložených cenníkov sa týkal mesta Poprad pričom ostatné sa týkali regiónu Bratislava. Odkazuje na publikované závery v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.6.2016 sp. zn. 3MCdo 3/2015 v súvislosti s otázkou primeranosti nákladov. Žalobkyňa nepreukázala dôvodnosť zapožičania náhradného motorového vozidla nad dĺžku priznanú žalovanou. Osobitné dôvody predĺženia prenájmu neobsahovalo ani vyjadrenie autoservisu zo dňa 7.5.2012. Žalovaná namieta aj nutnosť a účelnosť vynaložených nákladov, ktoré súd prvej inštancie vyvodil na základe predloženého čestného vyhlásenia, z ktorého nevyplýva kde poškodená mala pracovať, či bola skutočne tehotná, či mala reálne zaplatenú dovolenku v Tatrách a či nebolo možné využiť aj iné možnosti jej prepravy. O dôsledku konkrétnych údajov nebolo možné tvrdené skutočnosti objektívne overiť a posúdiť. Žalovaná namieta aj stanovenie momentu vzniku omeškania. Samotná existencia pohľadávky nie je skutočnou škodou, ani ušlým ziskom, nakoľko do času jej úhrady nedôjde k zmenšeniu majetku na strane veriteľa, so závermi s ktorými sa stotožnil aj súd prvej inštancie keď vyslovil, že poškodenej vznikla pohľadávka voči žalovanej titulom náhrady škody až momentom úhrady dňa 17.2.2014. Napriek tomu súd prvej inštancie stanovil moment vzniku omeškania od 27.7.2012. Takýto postup súdu prvej inštancie považuje za arbitráry nemajúci oporu v platnej právnej úprave. Z uvedených dôvodov navrhuje aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a žalovanej prizná náhradu trov konania; alternatívne aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedla, že v žalovanou predložených internetových ponukách podmienky nájmu buď úplne absentujú, alebo sú diametrálne odlišné od podmienok žalobkyne; napr., že autopožičovňa vyžaduje pred podpisom nájomnej zmluvy zaplatiť celú cenu nájmu, ako aj ešte zložiť zálohu za požičané auto. Okresné sudy v Bratislave ako aj Krajský súd v Bratislave napr. sp. zn. 4Cob 17/2017 opakovane konštatovali, že ak pri určitom type podmienok nájmu je na trhu určitá cenová hladina, tak nie je možné vychádzať z cenovej hladiny odlišného typu podmienok nájmu, ale je potrebné skúmať cenovú hladinu porovnateľného typu podmienok nájmu, pretože podmienky nájmu majú kľúčový vplyv na cenu nájmu. Žalovaná ignoruje samoreguláciu cien v trhovej ekonomike, ako aj reálne možnosti nájomcov. Oprava poškodeného vozidla trvala od 4.4.2012 do 4.5.2012, dobu, ktorú žalovaná neuznala a uviedla, že vychádza z internetového systému, ktorý však nevypočíta skutočnú dobu opravy, ale iba ideálnu dobu opravy,

ktorá nezodpovedá reálnemu stavu. Žiadnym spôsobom nezohľadnila čas potrebný na ekonomickú opravu. Poškodený nevie čas opravy žiadnym spôsobom ovplyvniť. Po celý čas nebolo možné zo strany poškodeného užívať poškodené vozidlo, a preto ide celkom jednoznačne o dobu počas ktorej má nárok na zapožičanie náhradného motorového vozidla a následné preplatenie nákladov takéhoto zapožičania. Žalovaná používa tendenčnú argumentáciu, že požičanie náhradného auta nebolo účelné a žalovaná nepreukázala nutnosť požičania náhradného vozidla. Rozhodnutím Najvyššieho súdu R 7/1991 bolo ustálené, že poškodený má nárok na náhradné vozidlo, ak ho nutne a účelne potrebuje. Nárok na zaplatenie úrokov z omeškania považuje za plne dôvodný a zákonný. Odkazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.4.2017 sp. zn. 3Co/193/2015 v zmysle ktorého ukončenie prešetrovania poisťovnej udalosti v lehote stanovenej v §11 odsek 6 zákona čísla 381/2001 Z.z. nezbavuje poisťovňu zodpovednosti za oneskorené plnenie. Žalovaný neplnil riadne a včas a preto sa dostal do omeškania. Otázka splatnosti je priamo upravená v § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. a preto aj v otázke príslušenstva považuje rozsudok prvej inštancie za vecne správny, ktorý žiada v celom rozsahu potvrdiť.

4. Žalovaná právo podať repliku nevyužila.

5. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom zo 25. apríla 2019 č.k. 9Co/211/2018- 146 rozsudok súdu prvej inštancie v časti istiny potvrdil. V časti úrokov z omeškania rozsudok súdu prvej inštancie zmeňuje tak, že žalobu v tejto časti zamietol a rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolaniu žalovanej v časti zaplatenia istiny nemožno priznať úspech. Pokiaľ súd prvej inštancie konštatoval, že boli splnené všetky predpoklady pre založenie objektívneho zodpovednostného vzťahu za náhradu škody spôsobenej prevádzkou dopravných prostriedkov (§ 427 a nasl. Občianskeho zákonníka), a to protiprávne konanie škodcu, dopravná nehoda spôsobená porušením predpisov cestnej premávky, vznik skutočnej škody predstavujúcej náklady na zabezpečenie prenájmu náhradného motorového vozidla, a priama príčinná súvislosť medzi konaním škodcu a vznikom škody je nutné považovať tento záver za vecne správny. Po právnom zhodnotení rozhodujúcich skutkových zistení, ktoré boli preukázané výsledkami dokazovania vykonaným pred súdom prvej inštancie odvolací súd neuznal opodstatnenosť dôvodov, na ktoré poukazovala žalovaná vo svojom odvolaní vo vzťahu k nároku na zaplatenie rozsahu náhrady škody týkajúcich sa dĺžky prenájmu náhradného vozidla, neúčelnosti a neprimeranosti ceny prenájmu motorového vozidla poškodenou a pokiaľ súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu škody vo výške 1.474,40 €, rozhodol vecne správne a preto rozsudok v časti istiny potvrdil.

5.1. V časti úrokov z omeškania odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a to s poukazom na ustanovenia § 11 ods. 6,7,8 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov z ktorých ustanovení vyplýva, že v prípade peňažného plnenia zo strany poisťovateľa, je vznik práva požadovať okrem istiny aj zaplatenia úrokov z omeškania, podmienený tým, že poisťovateľ nesplní povinnosť podľa § 11 ods. 6 citovaného zákona, teda, že bez zbytočného odkladu nezačne prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poisťné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti toto prešetrovanie neukončí a neoznámí poškodenému výšku poisťného plnenia, alebo mu v uvedenej lehote neposkytne písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poisťné plnenie. Odvolací súd s poukazom na závery v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zo dňa 26. februára 2019 sp.zn. 1Cdo/212/2017 mal zato, že k predmetnej poisťovnej udalosti došlo dňa 02.04.2012. Žalovaná listom zo dňa 12.07. 2012 oznámila poškodenej, že poskytne poisťné plnenie vo výške 505,60 € a zároveň uviedla, že za primerané náklady na použitie náhradného vozidla považuje max. 16 dní a za opravu hradí 31,60 € na deň, čím si žalovaná splnila všetky povinnosti vyplývajúce z ustanovenia § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. . Do omeškania by sa žalovaná dostala s plnením náhrady škody až vtedy, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody neuhradila v lehote určenej súdom priznanú náhradu škody žalobcovi podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. (rozsudok NS SR zo dňa 26. februára 2019 sp.zn. 1Cdo/212/2017). Žalovaná nebola preto povinná uhradiť žalobkyni úroky z omeškania a odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti priznania úrokov omeškania v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol.

6. Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa (sťažovateľka) podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sťažnosť. Ústavný súd SR Nálezom sp. zn. III. ÚS 215/2020-36 zo dňa 28.10.2021 rozhodol, že : 1. Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Co/211/2018 z 25. apríla 2019 bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. 2. Rozsudok

Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Co/211/2018 z 25. apríla 2019 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie. 3. Krajský súd v Bratislave je povinný nahradiť sťažovateľke trovy konania 415,51 € a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6.1. V odôvodnení svojho Nálezu Ústavný súd SR okrem iného uviedol, že posúdenie spornej otázky si vyžaduje posúdenie zákonnej úpravy nároku sťažovateľky voči žalovanej poisťovni, ktorým je zákon o PZP a ktorý v § 15 ods. 1 ustanovuje, že náhradu škody uhrádza poisťovateľ (žalovaná poisťovňa) poškodenému (sťažovateľka) s tým, že poškodená sťažovateľka je oprávnená uplatniť si svoj nárok na náhradu škody priamo proti žalovanej poisťovni a je povinná tento nárok preukázať. Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že nárok sťažovateľky proti žalovanej poisťovni má samostatný hmotnoprávny základ. Preto medzi sťažovateľkou a žalovanou poisťovňou vznikom škody sťažovateľke spôsobenej motorovým vozidlom, ktoré bolo poistené u žalovanej poisťovne, vznikol priamy právny vzťah, ktorého obsahom bola povinnosť žalovanej poisťovne nahradiť sťažovateľke škodu. Tento nárok proti poisťovni sa nestal splatným vznikom škody a podľa Občianskeho zákonníka by sa žalovaná poisťovňa mohla dostať do omeškania len vtedy, ak by ju sťažovateľka vyzvala na plnenie podľa § 563 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Vzťah sťažovateľky a žalovanej poisťovne však nie je vzťahom poškodeného a škodcu, ale vzťahom osobitným, ktorého podstatou je verejnoprávna potreba náhrady škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Táto čiastočne verejnoprávna povaha poistenia následne vedie k tomu, že vzťah sťažovateľky a žalovanej poisťovne nie je bežným vzťahom veriteľa a dlžníka, čo sa prejavuje v osobitných konštrukciách § 11 ods. 6 až 8 zákona o PZP, ktoré modifikujú osobitnou úpravou následky § 563 Občianskeho zákonníka. Podľa týchto ustanovení žalovaná poisťovňa bola povinná bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jej povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti skončiť prešetrovanie a oznámiť poškodenej sťažovateľke výšku poistného plnenia, ak bol rozsah tejto povinnosti preukázaný, alebo jej poskytnúť písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré bolo plnenie odmietnuté alebo znížené. Túto povinnosť si žalovaná poisťovňa splnila tým, že sťažovateľke plnenie sčasti odmietla (§ 11 ods. 6 zákona o PZP). Ak by tak neurobila, bola by povinná poskytnúť sťažovateľke poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody (§ 11 ods. 7 zákona o PZP). Na tieto ustanovenia nadväzuje norma, podľa ktorej ak poisťovňa nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinná zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu, ktorým je Občiansky zákonník (§ 11 ods. 8 zákona o PZP). Z týchto ustanovení je zrejmé, že žalovaná ako poisťovateľ má vo vzťahu k sťažovateľke ako poškodenej osobitné, nie typické súkromnoprávne postavenie, čo žalovanej poisťovni dôvodne vzhľadom na povahu právneho vzťahu umožňuje to, aby pred vyplatením dôvodného nároku poškodeného, v tomto prípade sťažovateľky, žiadala jej preukázanie a mala primeranú dobu na jeho prešetrenie. Tieto ustanovenia však na prvý pohľad nemôžu viesť k takému výkladu, ktorý by viedol k nepriznaniu úrokov z omeškania z dôvodnej, mimosúdne osobitne kvalifikovaným spôsobom uplatňovanej istiny. Všeobecné súdy však museli riešiť otázku, od kedy má sťažovateľka nárok na úrok z omeškania, konkrétne, (i) či odo dňa, ktorý nasledoval po oznámení škody žalovanej poisťovni, (ii) odo dňa, ktorý nasledoval po uplynutí troch mesiacov a 15 dní podľa § 11 ods. 6 a 7 zákona o PZP, alebo (iii) odo dňa po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody. Odpoveď na túto otázku je však možná len pri výrazne dôslednejšej úvahe ako pri úvahe v napadnutom rozhodnutí, ktorého odôvodnenie sa gramatickým výkladom zameralo na slovné znenie obsiahnuté v § 11 ods. 7 zákona o PZP, ktoré za alternatívou vyjadrenou slovným spojením alebo stanovuje, že poisťovňa je povinná plniť po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody. Výkladu, ktorý poskytli všeobecné súdy vrátane súdu, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie, však chýba použitie iných výkladových metód ako strohé zamerania sa na jedno slovné spojenie v § 11 ods. 7 zákona o PZP.

6.2. Ústavný súd ďalej uviedol, že ustanovenia zákona o PZP chránia poisťovateľa pred tým, aby nemusel platiť úroky z omeškania vtom prípade, ak je nárok poškodeného dôvodný a jeho dôvodnosť je zistená v komunikácii, ktorú predpokladá § 11 ods. 6 zákona o PZP. Ak by žalovaná poisťovňa postupovala tak, že by sťažovateľke vyplatila jej dôvodne uplatnené nároky v lehote troch mesiacov (§ 11 ods. 6 zákona o PZP) a 15 dní (§ 11 ods. 7 zákona o PZP) od ich uplatnenia si sťažovateľkou, za túto dobu by nevznikol nárok na zaplatenie úroku z omeškania z jej dôvodného nároku, keďže v tomto období žalovaná poisťovňa nebola v omeškaní, keďže vykonávala svoje oprávnenia podľa § 11 ods. 6 a 7 zákona o PZP. Žalovaná poisťovňa však časť sťažovateľkou uplatnenej škody nezaplatila. Preto sa vo vzťahu k sťažovateľke dostala do omeškania. Výklad poskytnutý v napadnutom rozhodnutí dochádza k záveru, že poisťovňa sa dostala do omeškania a je povinná platiť úrok z omeškania nie bezprostredne

po tom, ako si sťažovateľka voči nej uplatnila svoj priamy nárok podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP, ani nie po tom, ako uplynuli lehoty podľa § 11 ods. 6 a 7 zákona o PZP, ale až po tom, ako jej bol doručený rozsudok v spore, v ktorom vystupovala ako žalovaná, pričom tento rozsudok stotožnili s právoplatným rozhodnutím súdu o výške náhrady škody podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP. Tomuto výkladu však chýba uvedenie si toho, že rozhodnutím o výške náhrady škody môže byť aj celkom iný rozsudok. Nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla si možno uplatniť nielen voči poisťovni, ale aj priamo proti tomu, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Preto nemožno vylúčiť taký postup poškodeného, ktorý si nárok neuplatní proti poisťovni, ale len proti prevádzateľovi motorového vozidla. Ak si poškodený svoj nárok na náhradu škody uplatní či už súdne alebo mimosúdne len voči prevádzateľovi, je vylúčené, aby sa poisťovňa dostala vo vzťahu k poškodenému do omeškania a vôbec mu bola povinná zaplatiť úrok z omeškania. Poisťovňa v takomto prípade voči poškodenému nie je v omeškani, keďže na zaplatenie náhrady škody ju nikto nevyzval a dokonca o škode ani nemusí vedieť. Ak si poškodený uplatní svoj nárok len voči poistenému prevádzateľovi, má takýto úkon za následok omeškanie len prevádzateľa s tým, že poškodenému proti prevádzateľovi vzniká nárok na zaplatenie úroku z omeškania. Podľa § 10 ods. 3 zákona o PZP je poistený prevádzateľ povinný poisťovni oznámiť to, že sa voči nemu uplatňuje nárok na náhradu škody. Ani toto oznámenie poisteného poisťovni nemá za následok to, že sa poisťovňa voči poškodenému dostáva do omeškania a poškodenému vzniká voči poisťovni nárok na úrok z omeškania. Ak však poistený oznámil poisťovni to, že si poškodený voči nemu uplatnil nárok na náhradu škody a ďalej postupoval podľa pokynov poisťovne, má nárok na to, aby poisťovňa za neho poškodenému zaplatila úrok z omeškania, ktorý vznikol v dôsledku toho, že konal podľa pokynov poisťovne. Teda ak poisťovňa po oznámení poisteného neplní poškodenému, musí za poisteného zaplatiť úrok z omeškania. To však neznamená, že je voči poškodenému v omeškani. Poškodený si svoj nárok proti poistenému prevádzateľovi môže uplatniť aj žalobou, pričom výsledkom sporu medzi poškodeným a poisteným prevádzateľom je rozsudok, ktorý poisteného zaväzuje na plnenie poškodenému. Takýto rozsudok môže následne poškodený predložiť poisťovni so žiadosťou o plnenie. Rovnako tak môže postupovať poškodený. Poisťovňa však podľa takéhoto rozsudku musí za škodcu poškodenému poskytnúť plnenie úrokov z omeškania len v tom prípade, ak je takýto rozsudok výsledkom sporu, s ktorým bola poisťovňa oboznámená a ktorý poistený prevádzateľ viedol podľa pokynov poisťovne [§ 5 ods. 1 písm. d) zákona o PZP a § 5 ods. 2 písm. a), b) a c) zákona o PZP]. Poisťovňa bola poškodeným priamo žalovaná, a preto sa na priznanie úroku z omeškania vzťahujú ustanovenia, podľa ktorých sa poisťovňa dostáva do omeškania bezprostredne po tom, ako si poškodený u nej uplatní svoj priamy nárok na náhradu škody s tým rozdielom, že na úrok z omeškania nemá nárok za obdobie troch mesiacov na šetrenie poistnej udalosti a 15 dní na výplatu, ak k výplate žiadanej náhrady skutočne došlo. Tým však zrejme nemá byť dotknutý rozsah poistného plnenia, ktorým je krytie nárokov poškodeného na náhradu škody spôsobenej prevádzkou dopravného prostriedku, ktorá pre plné (štandardné) odškodnenie na seba viaže aj povinnosť platenia úrokov z omeškania. Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by zákonodarca pri pohľadávkach vzniknutých z ublíženia na zdraví (oproti iným škodám) sledoval zvýhodnenie škodcu do takej miery, žeby jeho omeškanie a s tým spojené úroky z omeškania sa viazali nie na výzvu na plnenie, ale na rozhodnutie súdu. Každý škodca by mohol logicky bez sankcie oddialiť riešenie škody „odkazom na súd“ a neprijateľnosť takejto konštrukcie umocňuje aj predstava, že „čím dlhší súdny proces, tým lepšie pre škodcu“. Trojmesačná zákonná lehota na vybavenie poistného plnenia a na to nadväzujúca 15-dňová lehota na plnenie podľa zákona o PZP má svoje opodstatnenie v záujme dôsledného vyšetrenia poistnej udalosti, no nepredstavuje žiadnu liberáciu škodcu od platenia príslušenstva pohľadávky (úrokov z omeškania; § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka) vzniknutej z ublíženia na zdraví. S tým úzko súvisí aj potreba zamyslieť (a neustále sa zamýšľať) nad dôsledkami, dopadmi (akéhokoľvek) výkladu, ktorý prijíma všeobecný súd. Pokiaľ by skutočne poisťiteľ (terminológia Občianskeho zákonníka) či poisťovateľ (terminológia zákona o PZP) prakticky nemal poskytnúť aj úroky z omeškania skôr ako po uplynutí 15 dní od právoplatnosti rozsudku (keď by sa zjavne vyžadovalo iniciovanie ďalšieho súdneho konania, čo sa nejaví ako práve efektívne), potom sa poisťiteľovi jednoducho oplatí viac súdiť sa a odkladať okamih jeho plnenia (keď pri pokračujúcej devalvácii hodnota peňazí neustále klesá). Účelom zákona o PZP je však zlepšiť postavenie poškodeného - veď aj na ten účel zákonodarca vykročil osobitný priamy žalovateľný nárok poškodeného voči poisťiteľovi (bez potreby žalovať aj škodcu). Toho šíje vedomý aj krajský súd, ktorý si uvedomuje, že je povinnosťou poisťiteľa prešetriť poistnú udalosť a poskytnúť plnenie. Výklad prijatý krajským súdom, ktorý v podstate vylučuje poskytnutie poistného plnenia, ktoré by zahŕňalo aj úroky z omeškania z náhrady škody, sa tak dostáva do ostrého konfliktu s racionálnym účelom právnej úpravy.

6.3. Ústavný súd na základe vykonaného posúdenia dospel k záveru, že právny názor v napadnutom rozhodnutí je postavený na zjavnej chybe v právnom posúdení. Krajský súd napadnutým rozsudkom porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na to rozhodol podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa § 133 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o zrušení napadnutého rozsudku a podľa čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie. Ústavný súd poznamenáva, že obdobne rozhodol nálezmi vo veciach sp. zn. III. ÚS 214/2020 a sp. zn. III. ÚS 309/2020.

7. Po zrušení veci Ústavným súdom odvolací súd preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

8. V zmysle § 134 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z.z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak ústavný súd zruší právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

8.1. V rámci doktríny záväznosti rozhodnutí ústavného súdu je potrebné rozlišovať kasačnú záväznosť a precedenčnú záväznosť. V posudzovanej veci má rozhodnutie ústavného súdu kasačnú záväznosť (záväznosť nálezu v konkrétnej veci) vyplývajúcu z vyššie citovaných právnych predpisov, pretože ústava výslovne nerieši záväznosť rozhodnutí ústavného súdu vydaných podľa čl. 127 ústavy. Vzhľadom k tomu sú všeobecné súdy vrátane najvyššieho súdu povinné túto kasačnú záväznosť, ktorá je vystavená prísnejším požiadavkám ako záväznosť precedenčná (všeobecná; v podobných veciach) premietnuť (a rešpektovať) vo svojich rozhodnutiach (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 2 Cdo 119/2018).

9. Ústavný súd SR sa vo svojom náleze sp. zn. III. ÚS 215/2020-36 zo dňa 28.10.2021 venoval rozsudku odvolacieho súdu len v časti úrokov z omeškania, ktorým rozsudkom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol. V náleze absentujú akékoľvek dôvody spochybňujúce opodstatnenosť samotného nároku na náhradu uplatnenej škody a vzhľadom na túto skutočnosť odvolací súd nemá dôvod odchyliť sa od svojich skôr vyslovených právnych záverov čo sa týka samotnej náhrady škody.

10. Odvolací súd vo svojom rozsudku z 25. apríla 2019 č.k. 9Co/211/2018- 146 zdôvodnil prečo považuje žalobu žalobkyne v časti istiny za dôvodnú, keď vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie (pozri odsek 1.1.) v súlade so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že boli splnené všetky predpoklady pre založenie objektívneho zodpovednostného vzťahu za náhradu škody spôsobenej prevádzkou dopravných prostriedkov (§427 a nasl. Občianskeho zákonníka), a to protiprávne konanie škodcu, dopravná nehoda spôsobená porušením predpisov cestnej premávky, vznik skutočnej škody predstavujúcej náklady na zabezpečenie prenájmu náhradného motorového vozidla, a priama príčinná súvislosť medzi konaním škodcu a vznikom škody. Súdom prvej inštancie aj v zmysle požiadavky spravodlivého procesu a princípu právnej istoty vyjadreného v čl. 2 ods.2 základných princípov C.s.p. vo svojom rozhodnutí poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax.

10.1. Žalovaná zotrvala v odvolacom konaní na rovnakých dôvodoch svojej obrany ako pred súdom prvej inštancie, keď vytkla súdu prvej inštancie nesprávne právne posúdenie v otázke dĺžky prenájmu náhradného vozidla, neúčelnosti a neprimeranosti ceny prenájmu motorového vozidla poškodenou, ktoré námietky považuje odvolací súd za právne irelevantné.

10.2. Rozsah náhrady škody pri prenajatom náhradnom vozidle riešil aj Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 28. júna 2016, sp. zn. 3MCdo/3/2015. Pri určení rozsahu náhrady škody nie je daný žiadny zákonný predpoklad pre zvýhodnenie poškodeného alebo škodcu. Rozsah náhrady škody je vždy závislý na objektívnych skutočnostiach. Vzhľadom na to nemôže byť rozsah náhrady škody ovplyvnený subjektívnymi okolnosťami. Rozsah náhrady škody pri prenajatom náhradnom vozidle je obmedzený hľadiskom účelnosti a nutnosti. Skutočnú škodu treba stanoviť vzhľadom na obvyklé ceny prenájmu obdobných vozidiel v danom mieste a čase.

10.3. Oprava poškodeného vozidla je tou objektívne relevantnou skutočnosťou, ktorá zakladá nutnosť prenájmu náhradného vozidla poškodenou, a preto nemožno považovať za významnú námietku žalovanej, že súd prvej inštancie sa uspokojil iba s čestným prehlásením poškodenej o nutnosti prenájmu vozidla, pričom nezisťoval pravdivosť dôvodov tvrdených v prehlásení. Je potrebné súhlasit' s argumentáciou žalobkyne, že v súvislosti s pojmom nutnosť a účelnosť je potrebné poukázat' na diametrálne odlišné celospoločenské pomery v čase vydania rozhodnutia Q. X/XXXX a dnes, kedy

je vlastníkom vozidla takmer každý občan a užívanie vozidla je bežným štandardom každodenného života. V konaní bolo preukázané, že poškodená si náhradné vozidlo požičala iba na obdobie, kedy sa jej poškodené vozidlo nachádzalo v autoservise, v dôsledku čoho kritérium nutnosti je žalobkyňou plne pokryté.

10.4. Pokiaľ ide o účelnosť vynaložených nákladov na zapožičanie náhradného vozidla, túto je potrebné posudzovať jednak z hľadiska primeranosti vynaložených nákladov na prenájom vozidla, čo znamená, že tieto musia zodpovedať obvyklej cene za prenájom obdobného vozidla v danom mieste a čase, ako aj z hľadiska objektívnej doby, ktorá bola nevyhnutne potrebná na vykonanie opravy poškodeného vozidla. Spochybnenie objektívneho faktu, ktorý bol pre súd prvej inštancie z hľadiska posúdenia účelnosti podstatný (prenájom trval iba po doby opravy, nezávislej od vôle poškodenej) bez ďalšieho, nebolo spôsobilé privodiť na vec iný náhľad a preto je námietka žalovanej v tomto smere bezpredmetná. K zapožičaniu náhradného vozidla došlo v príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou, ktoré si poškodená požičala iba na obdobie kedy sa poškodené vozidlo nachádzalo v oprave. Náhradné vozidlo bolo vrátené bezodkladne, po skončení opravy, preto je účelnosť jeho zapožičania nespochybniteľná. Z uvedeného dôvodu možno konštatovať, že náklady na prenájom náhradného vozidla boli vynaložené účelne aj z hľadiska dĺžky prenájmu náhradného vozidla počas celého obdobia, zodpovedajúcej doby, kedy sa poškodené vozidlo nachádzalo v oprave.

10.5. Ústálená rozhodovacia prax súdov ustálila, že povinnosťou je nahradiť cenu obvyklú, nie cenu najnižšiu, o dosiahnutie ktorej sa snaží žalovaná. Obvyklosť ceny je potrebné posudzovať v kontexte porovnateľných podmienok nájmu a posúdiť sumárne ponuky od ceny najnižšej až po najvyššiu. Je potrebné prisvedčiť žalobkyňi, že internetový prieskum predložený žalovanou je iba sumár cenovo najnižších reklamných ponúk na internete, ktorých prvoradým cieľom je nalákať potenciálnych zákazníkov. Uvedené ceny sú iba orientačným prehľadom najnižších cien a žalovaná žiadnym spôsobom nepreukázala, či za cenu prezentovanú v internetovej ponuke bolo uvedené vozidlo možné aj reálne požičať. Cena za prenájom v danej veci zásadným spôsobom neprevyšuje cenu obvyklú v danom mieste a čase, za motorové vozidlo rovnakej triedy a preto cena uhradená poškodenou v danej veci za prenájom náhradného vozidla je i podľa názoru odvolacieho súdu primeraná všetkým okolnostiam.

10.6. Po právnom zhodnotení rozhodujúcich skutkových zistení, ktoré boli preukázané výsledkami dokazovania vykonaným pred súdom prvej inštancie odvolací súd neuznal opodstatnenosť dôvodov, na ktoré poukazovala žalovaná vo vzťahu k nároku na zaplatenie istiny vo svojom odvolaní a ak teda súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu škody vo výške 1.474,40 € rozhodol vecne správne.

11. Odvolací súd berúc do úvahy ale kasačnú záväznosť nálezu ústavného súdu a právne závery v ňom vyslovené opätovne preskúmaval dôvodnosť nároku žalobkyne v časti uplatnených úrokov z omeškania.

11.1. Podľa § 11 ods. 6 zákona o PZP poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poisťné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti : a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poisťné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poisťného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poisťné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný; b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poisťné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poisťné plnenie a výška poisťného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

11.2. Podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP poisťovateľ je povinný poskytnúť poisťné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poisťné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poisťného plnenia.

11.3. Podľa § 11 ods. 8 zákona o PZP ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

11.4. Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

11.5. Zo zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie (pozri odsek 1.1.) mal odvolací súd preukázané, že k predmetnej poisťnej udalosti došlo dňa 02.04.2012 a žalobca, na ktorého bola poškodenou Lenkou Švecovou postúpená pohľadávka si v zmysle § 15 ods. 1 zákona o PZP uplatnil svoj nárok na náhradu škody priamo proti žalovanej ako poisťovateľovi. Rovnako mal preukázané, že

žalovaná skončila šetrenie poistnej udalosti dňa 11.7.2012 s tým, že listom zo dňa 12.07. 2012 oznámila poškodenej, že poskytne poistné plnenie vo výške 505,60 € a zároveň uviedla, že za primerané náklady na použitie náhradného vozidla považuje max. 16 dní a za opravu hradí 31,60 € na deň.

11.6. Odvolací súd vzhľadom na právne názory vyslovené Ústavným súdom SR vo svojom náleze (pozri odseky 6.1.1-6.2.), dospel k záveru, že poisťovňa bola žalobcom priamo žalovaná, a preto sa na priznanie úroku z omeškania vzťahujú ustanovenia, podľa ktorých sa poisťovňa dostáva do omeškania bezprostredne po tom, ako si poškodený u nej uplatní svoj priamy nárok na náhradu škody s tým rozdielom, že na úrok z omeškania nemá nárok za obdobie troch mesiacov na šetrenie poistnej udalosti a za obdobie 15 dní na výplatu, ak k výplate žiadanej náhrady skutočne došlo. Vzhľadom na čas ukončenia šetrenej poistnej udalosti (11.7.2012) a uplynutí 15 dňovej lehoty sa žalovaná dňom 27.7.2012 dostala do omeškania a žalobkyňa má nárok na úrok z omeškania. Ak teda súd prvej inštancie zaviazal s poukazom na ustanovenie § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka žalovanú na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8,75% ročne v zmysle § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z sumy 1.474,40 € od 27.7.2012 je jeho rozhodnutia vecne správne a v súlade so závermi Ústavného súdu SR.

12. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1,2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

13. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.. V odvolacom konaní bola plne úspešná žalobkyňa, preto jej voči žalovanej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, keď o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§432 ods.2 C.s.p.).